

ACC. NR. 3263

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Sk. + Bt. Upptecknat av: Helgesson, A. Kyrkoh.

Härad: Adress: Stehag

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

1

Uppteckningen rör Den ej kyrkotagna, som blev tagen av trollen.

(Ida Holmqvist, Degebergatradition, efter mormodern): En kvinna, som ännu ej hunnit bliva kyrktagen, bortrövades av trollen och var borta ett helt år. Folket gjorde allt för att befria henne. Till slut läto de ringa i nio kyrkor, vilket troddes skola tvinga trollen att släppa henne. Hon hördes emellertid ej av, och så gifte mannen om sig. På själva bröllopsdagen om kvällen hördes emellertid hennes röst vid "fastedörren" "Tag mig åter!" - "Omöjligt", svarade mannen, "jag har en annan!" "Räck mig bara ditt hosebånn, ditt äktenskap jag allri mera begär", svarade den förra hustrun men försvann i detsamma och lät sig sedan ej mera höras av där. Men vid en stor sten i skogen, där hörde man henne sedan stundom sitta och mala på en kvarn och sjunga psalmer. Backen kallas än idag "Anna Jöns Backe".

(Kerstin Stickerska 18/11 1921): I Bara sed att, om moder dog utan att ha blivit kyrktagen, stannade man

Skriv endast på denna sida!

Oförlöst moder
begravning.

3263

vid begravningen vid kyrkodörren, och någon gick in och offrade i den dödas ställe.

(Do.): Söndagen efter kyrktagningen borde "Hämta helg" åt modern gå i kyrkan för att "hämta helg" åt barnet. Försumrades barnet. detta, fick barnet ej tur med sig.

(Do.): Ej kyrktagen moder fick ej gå över vägen. - Över dörren i huset sättes stål. Ej gå över väg. Stål över dörren

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Landskap: *Upptecknat av:* Helgesson, A. Kyrkoh.
Härad: *Adress:* Stehag
Socken: *Berättat av*
Uppteckningsår: *Född år* *i*

3

Uppteckningen rör Kyrktagning.

(Maria Petersson): Gudmor följde även vid kyrktagning. Kyrktagning skedde alltid i Stehag vid kyrkdörren.

(Do.): Kyrkogångskvinna stannade under väntan på gudstjänstens början i vapenhuset, och för att barnet skulle få "god håll", sökte en omtänksam moder gärna att följa, när hon skulle träda in, "någon fin och snäll". - "Du har "håll" efter de finaste vi ha", sade fiskare P. Nilssons hustru till Maria (hennes dotter). "När jag kyrktogs efter dig, följde jag efter själva Rönnehölmsherrarna".

(Kerstin Stickerska): Söndagen efter kyrktagningen borde modren gå i kyrkan för att "hämta helg" åt barnet.

ACC. NR. 3262

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne / Blekinge Upptecknat av: Helgesson, A. Kyrkoh.

Härad: Adress: Stehag

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

4

Uppteckningen rör Havande kvinna.

(Ida Holmqvist 5/3 1924): Havande kvinna bör ej bära barn till dop, ty då kommer ettdera av barnen att lida därav. - "Det blir inte något till med det". - En bondhustru i Degeberga: "Det syns väl på Sven Nils Elna, hur det går. Hennes mor va gumor, när hon va mä na".

Havande kvinna bör inte skaffa sig nykläder. "Hon får inte stå under mått", ty då får barnet engelska sjukan.

Landskap: Upptecknat av: Helgesson, A. Kyrkoh.

Härad: Adress: Stehag

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör Heakvinna. - Heahud.

Icke kyrktagen moder var "heen" eller "heakvinna". Gick en sådan ut och passerade korsväg eller grind, så vållade hon den värk, som kom där fram, om han nämligen glömde att spotta tre gånger och göra korstecknet. - Heakvinna skall bära kniv eller annat stål på sig. "Det har ja allti gjort", säger mor Lundqvist.

Heakvinna bör om möjligt bära ett "rafhjärta" om halsen. Gör hon det, så har det onda ingen makt med henne. Ida Homqvist hade själv ett sådant rafhjärta (bernsten) infattat i silver - arv efter mormodren.

"Heahud" (hednahud) kallas det nyfödda barnets hud, som i regel fälles strax efter födelsen - "när barnet blir döpt", men somliga. Kallas även "arpen".